

Langabezia eta ekonomia berria

Jenaro Garate

1.—Langabezia eta inflazioa

Gaurko egoera/krisi ekonomikoan, arazo bi dira nagusi: langabezia eta inflazioa.

Inflazioaren bildur izango ez bagina, langabezia errazki gaíndituko genuke. Baina, gaurko zientzia ekonomikoak erakusten digunez, inflazioa aurrezkiaren eta inbertsioaren aurka dihoa. Hemen langabezia dakargu aztergaitzat. Praktikan, langabezia gehituz dihoa, inflazioaren aurkako politikari ekitei diogun bitartean.

Politika ekonomiko honen arrazoi zientifikoek sakonak eta argiak behar dute izan, lehenbizi gizaki gara eta, ez politiko edo ekonomilari. Eta mila bider okerragoa da gure gizon gazte bat izurratzea, gure patrika guztiak zulatzea eta hustutzea baino.

Bestalde, ezin uka gaurko langabezia berezia dela. Gizartearen ezagun zaharra izan arren, lehenagoko langabezia izurrite ekonomiko soila izan ohi zen gure baztarretan. Baina oraingo hau izurrite orokorra da. Lehengo garaietako langabetuak honela adieraziko liguke bere larrialdia:

«Lanik ez daukat eta gose naiz. Noiz aterako ote gara krisi honetatik?»

Oraingo gazte langabetuak esaten digu:

«Lanik ez daukat eta nazkatuta nago. Noiz bota behar dugu hankaz gora gizarte eraketa hau?»

Oraingo langabeziaren ezaugarri bereziak hauek dira:

- Ez da gose kontua, giza frustrazioa baizik. Gazteek pentsatzen dute ez diegula parte ematen ogigintzan, arrantzan, eizetan. Hitz batez, ez diegula gizon heltzen uzten.
- Bestalde, ez daukate ekonomian itxaropenik. Konponketa ez, aldakuntza espero dute: gugandik urruntzen eta hondatzen dihoaz, etsipenez.

Zer erantzun behar diegu gure langabetuei, batez ere gure gazteei?

2.—Teoria ekonomiko berriaren aurkezpena

Argitaratzeko dagoen UZEIko ekonomia hiztegian, lan bat aurkezten dut, «Marx eta makroekonomia berria» deitua (beste lan-txo batez osatua, «Aurrezkiez»).

Langabeziari buruzko lan honetan ere, hango teoria bereberraren oinarrituz ihardungo dut. Eta teoria berri hori inportantea baino inportanteagoa dela uste izanik, bere aurkezpen berezia egiteko garaia heldu dela pentsatzen dut.

Ezjakinak eraginda hasi ziren nere ekonomiazko azterketak. Bost urteko ekonomilari karrera bukatu, eta ekonomiaren oinarrien berri tutik ez nekiela atera nintzen Madrileko Fakultatetik. Argi eta garbi nekien hori. Eta gogo betez agindu nion neure buruari, bizitzan nere gogozko zerbait egiteko, astirik edukitzekotan ekonomiaren zientzia haseratik aztertzeari ekingo niola.

Asmo hura betetz, Fakultatean entzun bai eta ezagutu ez nituen zientziaren maisu nagusi izan diren iturri berberetara jo nuen, beste bitarteko oro utziz: Adam Smith, Ricardo, Stuart Mill, Marshall, Keynes eta Marxengana jo nuen.

Azterketa horien ondorioz, oinarri berriak arkitu ditut, ekonomia guztiaren klabe eta kodigo direnak, zientzia honen sail guztiak zuzen irakurtzen jarriko gaituenak.

3.—Ekonomia berriaren oinarri berriak

Ekonomi berriaren oinarri berriak hauek dira:

- A) Sistemaren aurrezki orokorra, zero da.

$$\Sigma S_j = 0$$

Egia honek orain arteko oinarri hau uxatzen du:
sistemaren aurrezki orokorra berdin inbertsio garbia:

$$\Sigma S_j = I_n$$

- B) Ondorioz, enpresen irabazia (B_e) binomiala da: enpresen irabazia berdin aurrezkia (dirutan) eta inbertsioa (ondasunetan):

$$B_e = \frac{\text{dirutan}}{\pm S_e} \quad \frac{\text{gauzatan}}{\pm I_n}$$

Urteoro, eta erresuma gehienetan gertatzen dena (OCDE-ko denetan, adibidez), hau da:

enpresek dirua galdu egiten dutela eta produktua irabazi egiten dutela:

$$B_e = \frac{\text{dirutan}}{- S_e} \quad \frac{\text{gauzatan}}{+ I_n}$$

(Ikus beste lanean sinboloen esannahiak).

Egia horiek dira ekonomiaren oinarri berriak, makroekonomian, mikroekonomian eta politika ekonomikoan. Eta, ondorengo orrietan ikusiko dugunez, langabezia beraren azterketa ere argitasun eta ahalmen berrietan azaltzen zaigu. Langabeziaren orain arteko tratamendua okerra eta antzua dela erakusten digu.

Gai honetan, bestalde, ez dago ezeren zai egon beharrik, ez dago inolazko sekreturik. Aurkeztua izan den teoriak behar du zientzia izan, eta ez gorderik dagoenak. Hori bai, kontrastatu eta aplikatu beharrean geratzen da. Nik badihardut honetan. Adibidez, marginalismoa (neoklasizismoaren ardatza dena) aztertu dut. Apendize bezala eskaintzen dizut lan horren laburpena —eta lan honen osagai garrantzitsua dena—, ikus dezazun zein argi erakusten digun non dauden eta zer diren teoria horren hutsa eta errua. Marginalismoa lur jota geratzen da, eguzkiaren argitan.

4.—Banco de Bilbao zientzia ekonomikoaren bidegurutzean

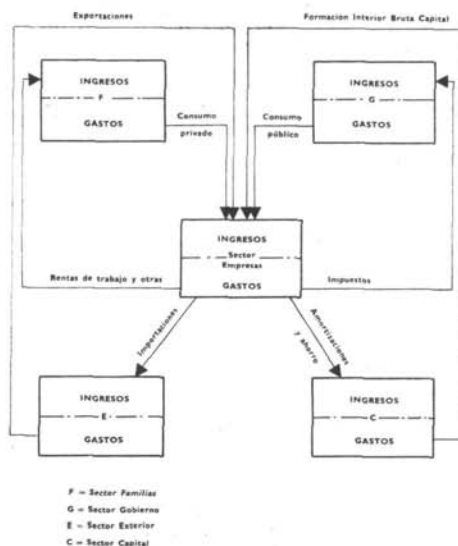
Langabeziaren arazoa, eta baita azterketa eta praktika zientifiko bera ere, alternatiba honetan jotzen da: kapitalaren kultuan edo lantegien arduratan. Zientzia ekonomikoaren beraren gorabehera, bidegurutze horretan jotzen da. Eta, nik dakidanez, Banco de Bilbao bezain gertu eta aurrez aurre ez da inor heldu bidegurutze horretara. Ondoko orrian eskaintzen dizut, fotokopiatu (Tablas Input-output y cuentas regionales de Alava, Guipúzcoa, Navarra y Vizcaya, I. alean, 25. orrian) Banco de Bilbao erakusten digun grafikoa.

Grafiko horren sektorerik garrantzitsuenak, enpresen sektorearen dela esan daiteke; bere erdi erdian ezarrita dago eta.

Ikusten duzunez, —C— (kapitalaren) sektorea ere agertzen da, eskubian behean.

Horra hor zientzia ekonomikoaren bidegurutze praktikoa: lantegien koadroa egin, edo kapitalaren koadroaz jarraitu. Banco de Bilbao kapitalaren laukia aukeratzen du bien artean, A. Alcaide Inchausti, W. Leontief eta gaur arteko zientziari jarraituz.

GRAFICO 12/2

Hori konprenitzekoa da. Baina bidegurutzera bertara heldu eta bi bide direla ikusi eta adierazi; eta bide bat betiko utzi, grafiko behean bertan hasita, zergatik esan gabe, ezertarako gehiago aipatzeke: hori kritikarik eza da.

Ezin diot, zientziatik, beste ezer leporatu Banco de Bilbaori, eskaini digun lanagatik eskerrak eman baizik. Baina hori bai: kritikarik eza kritikatzan diot.

Goazen aurrera. Gaurko zientziak baztertu duen aukeran kokatzen bagara, zera aurkitzen dugu: enpresen sektorearen utzitako lauki hori, ekuazio honen baieztapen hutsa dela (ikus *Ekonomia Hiztegia*n nere lana):

$$S_e < 0$$

Hau da, azokako diru harremanetan, enpresen sektoreak dirua galdu egiten duela. Eta ondore hori beste sektoreen aurrezkiekin bat eginaz (kapitalaren laukia utziz) beste hau baieztatzen dela:

$$\Sigma S_j = 0$$

Horregatik, enpresen sektorearen ekuazio adierazlea, honako hau gertatzen da:

$$B_e = \frac{\text{dirutan}}{- S_e} \quad \frac{\text{gauzatan}}{+ I_n}$$

Ekuazio horiek eginda eta zenbatuta daukazu *Ekonomia Hiztegia*n, Euskadiri buruzko 1972garren urterako.

Beraz, Banco de Bilbaok utzi duen enpresen laukiak beregan dakarkigu ekonomia berriaren oinarritzko ekuazio berria.

Familien eta enpresen sektoreek bakarrik osatutako sisteman, enpresen desaurrezkiaren ($- S_e$) desarroiloa, oinarritz, hau da:

$$- S_e = \frac{\text{dirutan}}{(C - L)}$$

Banco de Bilbaoren bitartez zuzen adierazten zaigun gaurko zientziak ez du, zientzia lez, langabezia problema direkto eta oinarritzko bezala aintzakotzat hartzen. Zeren, langabezia langileen arazoa denez jasotzen duen lauki bakarra, enpresen edo lantegien laukia da. Eta lantegien laukia baztertuz eta isileraziz, langabezia

zokoratu eta uxatu egiten du. Ez zaio beste aterabiderik geratzen, langabezia bere kapitalaren koadroaren osagai edo ondoren bezala tratatzea baizik.

Lantegien laukiak lanaren arazoa bere baitan dakar. Kapitalaren laukiak diruaren (aurrezkiaren, finantzapenaren) eta inflazioaren ardura bere baitan dakar. Lantegien laukia ezezagutz eta kapitalaren laukia onartuz, langabezia inflazioaren ostera eta azpira jaurtikitzen du, ezeren kritika zientifikorik erabili gabe horrenbesteko bidegurutzean.

5.—Irabazia zer da, zertan datza?

Uda honetan Joan Robinson eta John Eatwell-en *Introducción a la economía moderna* liburuan («Fondo de Cultura Económica», 233. orrian) honako hau irakurtzeak harritu nau:

«...a fin de comprender el problema central de la filosofía económica —la naturaleza de los beneficios—».

Harritzekoa da, benetan, KAPITALA horrenbesteko ezezaguna izatea, batez ere Mendebaldeko ekonomiaren kritikorik ospetsuen artean. Beste alderdi batetik begiraturaz, ostera, ez da hain harritzekoa, Keynes bera ere ez baitzen heldu benefizioak (edo aurrezkiak) zer den aztertzeraz.

KAPITALAren lehenengo bost kapituluaren buruan, galdera horretxi erantzuten dihardu Marxek: *Zer da, zertan datza irabazia?* Bostgarren kapituluaren bukatzen du oinarritzko azterketa hori «Arbeitsprozess und Verwertungsprozess» kapituluaren benetan irakurgarrian. Eta bost kapitulu horiek bere zientzia ekonomikoaren giltzarri bezala ematen ditu. Gero ekiten dio erantzuten «*zenbat da irabazia?*» galderari, plusproduktu absolutua, plusbalio kuota, plusbalio erlatiboa eta abar aztertuz. Zalantzarik gera ez dakigun, gogoratu egingo ditugu Marxen oinarritzko galdera-erantzunak. Zehazki:

Merkantzia berezi batek (lanindarrak) bere erabileran (produkzioan) sortzen duen plusproduktua da irabazia.

Nork egina da irabazia? Merkantzia berezi batek, lanindarrak, alegia.

Non egina? Merkantzia berezi horren erabil-lekuan, merkantzia hori kreatzaile den unean, produkzio lanean.

Noiz egina? Beharrezko lan orduetatik aparte, hau da, pluslan orduetan.

Zer da? Plusproduktoa, gauzak.

Filosofia egiten ari ote zen Marx KAPITALAren oinarriak jar-tzean? Hona hemen nere erantzuna, egia aurkituz gero garbi ikusten dudana: Galdera hori da zientzia ekonomikoaren argi bizia, ilunpetik betirako aterako duena.

Gure zientzia ekonomikoa lainoetan eta zuloetan galduta ibili da gaur arte. Gure lan honetako aztergaira etorriz, ordea, zer jakin dezake langabeziari buruz, irabazia langileek, langile direnez eginiko produktoa dela ez dakien zientziak?

Fenomeno bitxi hau aztertu nahian, konklusio honetara iritsi naiz: zientzia fisiko-kimiko-biologikoez ez dute galdetzen, oraindik behintzat, «*Zer da?*» Adibidez, materia, magnetismoa, elektrizidatea, kuantitatiboki definitzen eta adierazten dira, *zenbat* diren esanez.

Itxura onez, zientzia ekonomikoa mimetismo hutsean bizi da, eta ez du nahi gogoan eduki garai hori gaindituta daukagula, Marxi eskerrak. Baina, egia esan, ehun urte galdu ditugu alferrik. Zientzia ekonomikoa Marxek lagatako oinarri berberetan dago, ezer eraikitzeke, nahiz eta ladrillu asko edo gutxi egon alboan, han eta hemen egoiak.

Ehun urteko geldiuene hau argiago gera dadin, egin dezagun beste aprobatxo bat. Zeuri galdetzen dizut, zer da aurrezkia? Zerbait erantzuteko gauza bazara, Keynes baino askoz gehiago zara. Ez badiozu galdera horri orain arte erantzunik eman, saia zaitetz. *Zer da* ahorroa? Dirua da? Ondasuna da? Biak?

Langabeziaren arazoa enpresen jokaeraren arazoa denez, azter dezagun joku hori.

Enpresak joku bikotean ari dira: diru jokuan eta ondasun jokuan. Diru jokua, zerotko jokua da, jokalaria guztiak kontuan edukirik. Baina jokalaria bakoitzarentzat, gal/irabazi jokua da. Praktikan, enpresak galtzaile ateratzen dira diru-joku honetan; familiak, ostera, irabazle.

Ondasun jokua, gehizko jokua da. Eta enpresak irabazle ateratzen dira joku honetan.

Diru-jokuan, enpresek diru gutxi galtzen badute, asko irabaztea lortzen dute ondasun-jokuan, gogor jokatuz eta lan asko emanez/eraginez. Diru-jokuan gehiegi galtzen badute, ostera, moteldu egiten dira ondasun-jokuan, langabezia ugarituz. Diru-jokua da eragile, ondasun jokua eragina.

Beraz, langabeziaren arazoa enpresan sortzen edo konpontzen

da. Eta fenomenorik garrantzitsuen, oinarriz, kontsumoaren eta alokairuen arteko erlazioa da, eta ez dira kapitalaren laukiaren osagaiak: aurrezkiak, inbertsioa, finantzapena.

6.—Langabezia eta kapitalaren mitoa

Banco de Bilbaok baztarreko potzura bota digu enpresen koadroa. Joan Robinson-ek eta John Eatwell-ek «irabazia zer den» gaia, filosofiara bidali digute (hor dabilta gero liburu gutxi zerbait aurkitu eta esan nahian, baina ezinean). Batak eta besteek, Keynes-en kapitalaren koadroa lagatzen digute, aurrezkiz, inbertsioz, finantzapenez osatua. Horra hor zientziaren hutsunea betetzen duen mitoa: kapitalaren koadroa.

Inflazioa aztertuko badizute, edo langabezia, edo enpresen aktibitatea, edo beste zerbait; kapitalaren koadroa eskainiko dizute, asma litekeen lantegiaren/langilearen ukaziorik biziena den laukia.

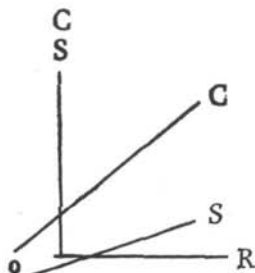
Bestalde, kapitalaren lauki-ekuazio horri jarraituz, baieztapen hauek egiten dizkigute gaurko ekonomiariek:

- A) Langabeziaren soluziobidea, inbertsioaren zuzpertzetik sortzen da.
- B) «Ex-ante» edo «ex-post» (latinajo bat gorabeheran), aurrezkiak finantzatzen du inbertsioa.

Zer nahi dute esan baieztapen hauek?

Diru aurreratua daukanak finantza dezakeela inbertsioa, batetik. Eta aberatsek aurreratzen ohi dutenez gehienbat, aberatsen eskuetan dagoela langabeziaren soluziobidea.

Ikus aurrezkiaren grafiko arrunta, kapitalaren ikusmiratik egina.

Garbi azaltzen da, bataz beste zenbat eta errenta handiagoa eduki, hainbat eta gehiago kontsumitu eta gehiago aurreratu egiten dugula. Zenbat eta aberatsagoa izan, hobeto bizi, aurrezki-sakrifizio gehiago egin gehiago aberastuz, eta langabeziaren aurka biziago jokatu.

Langile hutsa baldin bazara, ez baduzu aurreratzen, zu ez zara zuhurra, ez zara gizartearentzat onurakorra, ez duzu ezer langabeziaren aurka egiten. Eta langabetua baldin bazara... kitto! Kotxau horrek; Eskerrak dirudunek dirua aurreratzen dutela, plus-produktuaren jabetasuna lortzeko asmo sakrifikatuz beterik, zure langabeziaren erruki biziak akuilatuta.

Bide honetan jarraituz, zientziaren hutsunea mitoz betetzen, aberrazio hutsetara heldu gara. Aberatsek aurreratzen dute. Aurrezkiak finantzatzen du inbertsioa. Inbertsioak sorrerazten ditu lanpostuak. Langabetu guztiok bildurik jgora aberatsak! Egia esan, nahiz eta harro asko izan, okerrak baino gehiago buru kaskarrak gara, nere iritziz.

7.—Politika ekonomiko zaharra eta langabezia

Gaurko politika ekonomikoa okerra da, langabezia eta inflazioa biak batera zuzperten ari da eta.

Inflazioa zuzperten ari da gaurko politika ekonomikoa, familien aurrezkiak (enpresen desaurrezkia) eraginez, enpresak prezioak jasotzera behartzen dituelako, diru galtze gaititu ezinezkoetatik ihes egingo badu. Inflazioa ere bizkortzen ari dira, korrituak altxatuz, diruaren kostuak diruaren emaitzak baino askoz handiagoak eginaz. Horretara, aurrezkiak inflazioaren kaltea konpentsatu nahian, enpresen kostuak puze dituzte, enpresen prezio jaso beharrak akumulatuz.

Eta langabezia sustatzen ari dira, kontsumoa gutxituz familien aurrezkiaren bitartez. Zeren $B_e = -S_e + I_n$ izanik,

$$B_e - I_n = -S_e$$

Hau da, zenbat eta handiagoa inbertsioa, hainbat eta sakonagoak enpresen zor berriak ($-S_e$). Horregatik, bizi ez bizi ari direnean, enpresek ez dute nahi inbertsiorik, zorretan ahalik eta gutxien murgiltzea daukatelako helburutzat.

Alderantziz, inbertitu nahi izatera berriz heltzeko, desaurrezkiaren ($-S_e$) arazoa konponbidean ikusi beharko dute. Eta ho-

rretarako, kontsumo eta lantsarien arteko erlazioa hobegotu behar da, oinarritzko baldintza bezala.

Gaurko langabeziaren edo inflazioaren arazoak ez dira bakanak, ez. Baina gaurko politika ekonomikoa inflazioaren eta langabezia konpontzearen aurkakoa da, kapitalaren lauki mitiko faltasuan oinarritzen baita.

8.—Politika berria eta langabezia

Gure teoria berria unibertsala da, orokorra da. Irabazien ekuazioak berdin balio du mendebalderako eta herri sozialistetarako. Sistema bakoitzak erabili ahalgo du bere gisara. Zientzia nonnahi eta beti onerako da.

Langabeziaren arazoa, berriz, zientzian datza. Zientzia bete behar dugun egiaz, mitoak betiko uxatuz.

Politika berriaren abiapuntua, dakigunez, egia zientifiko hau izango da:

$$B_e = \frac{\text{azokan zirkulazioan dirutan}}{-S_e} \quad \text{lantegian produkzioan ondasunetan} \quad + I_n$$

Binomio honen termino bietatik, $(-S_e)$ da gehienbat eragilea eta I_n eragina, gorago aipatu dugunez. Berdin esanez, Lantsarien (L) eta Kontsumoaren (C) arteko erlazioa da eragile printzipala.

Batetik, kontsumoa eta inbertsioa ez direla aurkariak, elkarren laguntzaileak baizik, esan beharrekoa da hemen, nahiz eta hori demostratzeko garaia ez izan orain. Bestetik, zenbat eta kontsumo handiagoa, hainbat hobegoak izan behar dute alokairuak.

Denera ere, enpresen irabaziaren ekuazioak zehaztasun maila asko erakuts dezake:

$$\begin{array}{l}
 B_e = \frac{\text{azokan zirkulazioan dirutan}}{\text{azokan zirkulazioan dirutan}} \quad \text{lantegian produkzioan ondasunetan} \\
 B_e = \frac{(C-L)}{+I_n} \\
 B_e = \frac{(C-L-D)}{+I_n} \\
 B_e = \frac{(C-L-D \pm S_{eg} \pm S_{ef})}{(I_f \pm I_m - A)} \\
 B_e = \dots\dots\dots
 \end{array}$$

Dударик ez dago, gaurko langabezia eta inflazioa oso konplexuak direla. Nik ez dut sendabide konkreturik emango, lehenago zientzia berriak onartua, zabaldua eta errotua izan behar duelako, praktikan aplikatua izan baino lehen.

Hala eta guztiz ere, nondik nora zuzenduko den politika ekonomikoa aipatuko dut, bai langabeziari buruzkoa eta bai orokorra:

- a) Lehenbizi, enpresen laukia izango da gidari nagusia.
- b) Enpresen desaurrezkiari begiratuko zaio gehienbat, neurri batetik gorago igo ez dadin.
- c) Kontsumoaren eta lantsarien arteko proportzioa lortzea izango da helburu nagusia.
- d) Diru-aurrezkoa, izurrite denez neurri batetik gorakoa, sarien orde zigorak ezagutuko ditu sarriago, bai barne arazoetan eta bai internazionalan.
- e) Politika monetarioa zeharo berria izango da harreman nazionalan eta internazionalan, kontuan edukiko baitu ez dagoela diru eskari-eskaintzarik, elkar konpentsatzen diren aurrezki-desaurrezkiak baizik. Adibidez, kreditu beharrik eza eta erabilkerarik eza onartuak izango dira, tendentzia bezala diruaren manipulazioak utziz.
- f) Problema bezala, langabezia gaudituta geldituko da bertirako.

Ekonomiaren udaberria dator.

Politika ekonomikoa, nolabait, beharrezko izango da. Bakoitzak esango du zenbatekoa eta zeinen eskuetan egon. Beste arrazoi batzuren artean, politika ekonomikoa beharrezkoa da, Say-ren eta Ricardoren legea faltsua delako. Ez dago orekarik, ez dago parririk. Desoreka orekatsuan behar du jarraitu ekonomiak, giza gorputz biziak pausoa ematean bezalaxe.

Zientzia zaharrak eduki izan ditu argiuneak, baieztapen ausartak egiteko adinakoak. Hara zer dioten Joan Robinson-ek eta John Eatwell-ek aipatu liburuko 182. orrian:

La proposición de que, dentro de los términos de estos supuestos, el más alto nivel de consumo (en cada punto del proceso de crecimiento) se alcanza cuando todos los salarios se consumen y todos los beneficios se ahorran, es llamada, a veces, la *regla de oro* del ahorro.

Teoria ekonomikoa egiatik urruti ibili izan bada ere, politika

ekonomikoa askoz urrutiago egon izan da. Urrezko arau hori egiazkoa da, eta ez da praktikara eramana izan, zoritxarrez. Zientzia berritik erakutsiz, zera nahi du esan: aurrezki motarik onena, familien ahorroa zero denean eta enpresen desaurrezkia ere zero denean gertatzen dela. Ondorioz, enpresak plusproduktu (inbertsio) osoaren jabe geratzen direnean, zorrik egin gabe. Sinboloz esanaz,

$$\begin{aligned} S_h &= (C-L) = O \\ S_e &= O \\ B_e &= -O + I_n = I_n \end{aligned}$$

Urrezko arau bitxi horri jarraituz, langabezia ez litzateke eza-gutua izango. Baina ez da horrenbesterik behar, enpresen desaurrezkia neurri egoki baten barruan mantentzea nahikoa da.

9.—Amaiera pedagogikoa

Ekonomia berri honek kontzeptu primarioetara eramaten gaitu. Ekonomia ez da opari edo sakrifizioa, ez laztasuna, ez zuhurtasuna. Kanta, dantza, jan, ikusi, ibili, egin, maite erazteko da ekonomia. Bestela, pikutara ekonomia. Eta, horretarako, lan egitea behar eta nahi dugu. Ekonomia, bizi-poza eta lan maitagarria emateko da. Eta utz ditzagun betiko Erdi Aroko kontzeptuak.

Langabezia disparate izugarria da.

Ekonomiaren ardatza, kontsumoan eta lanean dago. Inbertsioa kontsumogaik egiteko eta lantresnarik izateko da, besterik ez. Inbertsioaren kultoa aberrazio hutsa da, kapitalaren jainkotasuna.

Momentu honetako langabezia eta krisia gainditzeko gure lehenengo abiapuntua, ekonomia berriaren azterketa eta eraiketa dira. Pedagogia aldetik, bai irakasleei eta bai ikasleei, galdera kritikoa hauxe erabiltzea proposatuko nieke, behin eta berriz:

AURREZKIA ZER DA, ZERTAN DATZA?
IRABAZIA ZER DA, ZERTAN DATZA?

Galdera horiei erantzun gabe, pausorik aurrera ez ematea kontseilatzen diet. Marx bera hortik hasi zen orain dela ehun eta piku urte. Zientziaren aurrerapidea, berriz, kritikan datza. KAPITALAREN bigarren izenburua, «Ekonomia Politikaren Kritika» da.

Langabeziari buruz arduratzen diren ekonomilariak badute

zertaz pentsa. Eta ekonomilari langabetuak badira, gehiago. Bestela, orain arteko zientziak baliaturik kapitalaren aldarean langabezia sakrifikatzen jarraituko dugu, gure gazteria izurratzen eta hondatzen, alfer alferrik.

J. G.

EL PARO Y LA NUEVA ECONOMIA LE CHOMAGE ET LA NOUVELLE ECONOMIE

1.—El paro y la inflación

Nuestros principales problemas económicos son el paro y la inflación. El paro actual es cualitativamente distinto y mucho más grave que el de otras épocas de crisis. ¿Cuáles son las razones científicas que posponen la solución del paro a la solución de la inflación?

2.—Presentación de la nueva teoría económica

El autor manifiesta que acabó su carrera de economista en la Facultad de Madrid, con la clara conciencia de que no sabía nada sobre los comienzos de la economía, por lo que se propuso acudir, en el futuro, a las fuentes mismas de esta ciencia, desde Smith a Keynes. Fruto de esta investigación son los nuevos fundamentos (ver también EKONOMIA HIZTEGIA) de la economía que ha hallado y que son clave y código que permiten leer todos los campos de la economía.

3.—Los nuevos fundamentos de la economía

Son éstos:

- A) El ahorro general de todo sistema global es cero.

$$\sum S_i = S = 0$$

Elimina a la conocida igualdad keynesiana.

$$\sum S_j = S = I_n$$

- B) Como consecuencia intrínseca, el beneficio de las empresas resulta ser binominal: resultado monetario y resultado físico.

resultado monetario resultado en bienes

$$B_e = \quad \quad \quad \pm S_e \quad \quad \quad \pm I_n$$

El resultado monetario —que es el verdadero ahorro empresarial— es normalmente negativo.

Estos son los nuevos fundamentos, tanto de la microeconomía como de la macroeconomía y la política económica. Necesitan ser discutidos, contrastados y desarrollados por todo economista que sienta interés por el núcleo mismo de la teoría económica. El autor ha emprendido esta tarea, por su parte, y ofrece ya un análisis breve del marginalismo.

4.—El Banco de Bilbao en la encrucijada de la ciencia económica

En su obra «TABLAS INPUT OUTPUT Y CUENTAS REGIONALES DE ALAVA, GUIPUZCOA, NAVARRA Y VIZCAYA», tomo I, pág. 25, el Banco de Bilbao se presenta ante la alternativa de seguir por el camino del sector de las empresas —que lo presenta como el cuadro central del sistema—, o por el camino del sector del capital. Sin crítica ni explicación alguna, abandona el camino del sector de las empresas, tomando el del cuadro del capital.

En la práctica, el cuadro del sector de las empresas da como resultado un saldo monetario negativo que, junto con los saldos monetarios o cifras de ahorro de los demás sectores, hacer un ahorro global del sistema igual a cero, lo que sentencia como falso el cuadro del capital.

Sin embargo, el Banco de Bilbao elige el cuadro del capital, con el que el tema del paro, entre otros, queda postergado y mediatizado a lo que resulte del análisis del falso cuadro del capital.

5.—¿Qué es, en qué consiste el beneficio?

Joan Robinson y John Eatwell consideran que la naturaleza de los beneficios es problema de la filosofía económica. Es muy sorprendente esta afirmación, que revela una gran incomprensión de «EL CAPITAL» de Marx.

«EL CAPITAL» de Marx arranca respondiendo en profundidad a esta pregunta: ¿Qué es, en qué consiste el beneficio? Y responde: «En producto».

Esta pregunta y respuesta que pertenecen al núcleo de la ciencia, son la luz solar que, en adelante, van a permitir la verdadera investigación económica: «¿Qué son, en qué consisten (el beneficio, el ahorro, los ingresos, los gastos)?» «¿Son dinero, son bienes, ambas cosas?»

6.—El paro y el mito del capital

A falta del cuadro de las empresas donde se produce el fenómeno trabajo/paro, todo el análisis se centra en el cuadro del capital cuyo contenido es: ahorro, financiación, inversión. Y como su problema específico, la inflación. Así se crea un altar absurdo al rico, quien además de vivir bien, ahorra, financia, impulsa la inversión y con ella remedia el mal del paro.

7.—La vieja política económica y el paro

La actual política económica, basada en el culto del capital como fruto del ahorro, es negativa. En lugar de favorecer a las empresas que se ven forzadas a subir precios y reducir el empleo, fomenta su endeudamiento (desahorro monetario) mediante el premio al ahorro de los sectores no empresariales (subida de tipos de interés), que resulta nefasto para las empresas, tanto en costes como para sus beneficios y posibilidades de desarrollo.

8.—La nueva política y el paro

Los problemas económicos actuales son muy complejos, evidentemente. Pero su solución se avecina, gracias a la nueva ciencia económica, que nos permitirá superarlos a medida que sea contrastada y desarrollada en todo el mundo.

La futura política económica se centrará en el estudio del cuadro del sector de las empresas, partiendo de la consideración de que el ahorro

monetario es una peste histórica de la economía, tanto a nivel nacional como internacional.

Esta afirmación estaba predicha, aunque parezca extraño, mediante la enunciación de la llamada regla de oro del ahorro, que consiste en igualar a cero el ahorro de las familias, lo que tiene unas consecuencias idealmente beneficiosas para las empresas en el cómputo de su ecuación binomial del beneficio. Al resultar nulo su resultado monetario, les queda como beneficio el valor total de la inversión.

9. — Conclusión pedagógica

La economía es una ciencia que debe procurarnos ilusión y alegría para vivir y trabajar (buen nivel de vida y empleo grato), en lugar de hacernos prédicas estúpidas de sacrificios y austeridades. Esta ciencia debe basarse en una crítica tan extensa y profunda como nos sea posible.

Como método de crítica, me permito proponer la pregunta marxiana cuyo olvido nos ha hecho perder cien años de progreso y docenas de crisis y paros. ¿Qué es, en qué consiste (por ejemplo, el ahorro, la inversión, los ingresos...)?

1. — Le chômage et l'inflation

Le chômage et l'inflation sont nos principaux problèmes économiques.

Le chômage actuel est essentiellement différent et beaucoup plus grave que celui d'autres époques de crise. Quelles sont les raisons scientifiques qui font passer la solution de l'inflation avant la solution de chômage?

2. — Présentation de la nouvelle théorie économique

L'auteur dit qu'il acheva ses études d'économiste dans une faculté de Madrid, sachant pertinemment qu'il ne savait rien sur les fondements de l'économie. Ce qui le poussa à étudier les sources de cette science, de Smith à Keynes. De ces recherches il a tiré les nouveaux fondements de l'économie —(Voir aussi *Ekonomia Hiztegia*)— qui sont la clé et le code qui permettent la lecture des différents domaines de l'économie.

3. — Les nouveaux fondements de l'économie

Les voici:

- A) L'épargne générale de tout système global est égale à zéro

$$\sum S_j = S = 0$$

La célèbre égalité de Keynes est éliminée

$$\sum S_j = S = I_n$$

- B) Comme conséquence intrinsèque, le bénéfice des entreprises devient binomial: résultat monétaire et résultat physique:

	résultat monétaire	résultat en biens
$B_e =$	$\pm S_e$	$\pm I_n$

Le résultat monétaire, qui est la véritable épargne de l'entreprise, est normalement négatif.

Voilà les nouveaux fondements aussi bien de la microéconomie que

de la macroéconomie, et la politique économique. Tout économiste intéressé par la quintessence de la théorie économique se doit d'en discuter. L'auteur, pour sa part, a commencé ce travail de critique, et présente, d'ores et déjà, une brève analyse du marginalisme.

4. — La Banque de Bilbao au carrefour de la science économique

Dans son ouvrage «TABLAS INPUT OUTPUT Y CUENTAS REGIONALES DE ALAVA, GUIPUZCOA, NAVARRA Y VIZCAYA», tome I, p. 25, la Banque de Bilbao présente son alternative de suivre la voie du secteur des entreprises —qu'elle présente comme le cadre central du système— où celle du secteur du capital. Sans aucune explication ou critique, elle abandonne la voie du secteur des entreprises, choisissant celle du secteur du capital.

Dans la pratique, le cadre du secteur des entreprises donne comme résultat un solde monétaire négatif qui, avec les soldes monétaires ou chiffres d'épargne des autres secteurs, donne une épargne globale du système qui est égale à zéro, ce qui suppose que le cadre du capital est faux.

5. — Qu'est-ce que le bénéfice?

Joan Robinson et John Eatwell considèrent que la nature des bénéfices est un problème de la philosophie économique. Cette assertion est surprenante, car elle révèle un manque total de compréhension du «Capital» de Marx. Le «Capital» de Marx commence par répondre en profondeur à cette question: «Qu'est-ce que le bénéfice?», et il répond: «Un produit».

Cette question et cette réponse, qui appartiennent au monde de la science, sont en quelque sorte la lumière qui, dorénavant, va donner lieu à la véritable recherche économique: «Qu'est-ce que le bénéfice, l'épargne, que sont les recettes, les frais?» «Est-ce de l'argent, sont-ce des biens, ou les deux à la fois?»

6. — Le chômage et le mythe du capital

Excepté le cadre des entreprises où se produit le phénomène travail/chômage, toute l'analyse est centrée sur le cadre du capital dont voici le contenu: épargne, financement, investissement. Et comme problème spécifique, l'inflation. On crée ainsi un autel absurde aux riches qui, en plus de bien vivre, épargnent, financent, et poussent à l'investissement remédiant ainsi au mal du chômage.

7. — La vieille politique économique et le chômage

La politique économique actuelle, basée sur le culte du capital comme fruit de l'épargne, est négative. Au lieu de favoriser les entreprises obligées de monter les prix et de réduire l'emploi, elle favorise son endettement (désépargne monétaire) à travers la prime à l'épargne des secteurs qui n'appartiennent pas à l'entreprise, dont les résultats sont néfastes pour les entreprises, aussi bien pour ses coûts que pour ses bénéfices et possibilités de développement.

8. — La nouvelle politique et le chômage

Les problèmes économiques actuels sont très complexes. Mais leur solution est proche, grâce à la nouvelle science économique qui nous permettra de les surmonter à mesure qu'on la discutera et développera dans le monde entier. La future politique économique se bornera à l'étude du cadre du secteur des entreprises, en partant de la remarque suivante:

à savoir que l'épargne monétaire est une peste historique de l'économie, aussi bien au niveau national qu'au niveau international.

Cette assertion était annoncée dans l'énoncé de la célèbre **règle d'or de l'épargne** qui consiste à ramener à zéro l'épargne familiale, conséquence idéale quant aux bénéfices pour les entreprises dans le calcul de leur équation binômiale du bénéfice. Le résultat monétaire étant nul, la valeur totale de l'investissement devient le bénéfice.

9. — Conclusion pédagogique

L'économie est une science qui doit nous fournir l'illusion et la joie pour vivre et pour travailler, avec un bon niveau de vie et un emploi agréable, au lieu de nous prêcher de stupides sacrifices et l'austérité. Cette science doit se baser sur une critique, la plus étendue et la plus profonde possible.

Comme méthode de critique, je me permettrai de poser cette question marxienne, dont l'oubli nous a fait perdre un siècle de progrès et nous a valu des dizaines de crises et chômages:

Qu'est-ce, en quoi consiste-t-il (par exemple, l'épargne, l'investissement, les recettes...)?